

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Overgangsgebieden in het nieuwe GLB- NSP

Doelen Overgangsgebieden N2000

- Reductie stikstofdepositie door extensivering rond stikstofgevoelige N2000 gebieden
- Biodiversiteit versterken
- Hydrologische maatregelen t.b.v. biodiversiteit
- Nevendoelen
  - Agrarisch verdienvermogen
  - Goede bodem- en waterkwaliteit
  - Landschap en cultuurhistorie versterken

Natuurinclusieve landbouw

Combinatie van sparen, benutten en verrijken van natuur

- Sparen = extensiveren, waaronder minder bemesten en minder gewasbeschermingsmiddelen en daardoor komt binnen een perceel ruimte voor natuur; vergoeden van derving gewasgroei
- Benutten van agrobiodiversiteit is nodig om de effecten van minder bemesten en minder gewasbeschermingsmiddelen op te vangen, vooral door goede bodemkwaliteit en kruidenrijke randen
- Verrijken van natuur (bijv. ANLb-pakketten en beheer groenblauwe dooradering) is nodig voor de biodiversiteit, past goed bij overgangsgebieden N2000 en kan tevens een neveninkomen genereren; vergoeden gemaakte kosten en gedeelde inkomsten.

Factoren die met name emissie van ammoniak uit percelen beïnvloeden

- › Nu 32% van de depositie van ammoniak uit de landbouw komt vanuit bemesting op percelen en 1% door beweiding
  - Minder bemesten
    - emissiefactor sleufkouter = 22,5% van ammoniakale N, zodebemester = 19%, mestinjecteur = 2%
  - Extra weidegang
    - emissiefactor weidegang = 4%
  - Type mest - bodemleven
  - Kruidenrijk grasland en bloemrijke akkerranden – laag bemestingsniveau en meer biodiversiteit

Definitie Overgangsgebieden N2000

- › Stel zone van 500 m, waar depositie vanuit bemesting het meeste effect heeft, is ca. 100.000 ha
- › Zone van 1 km is ca. 185.000 ha
- › Zone van 3 km is ca. 485.000 ha
- › Hydrologische maatregelen hangen af van het watersysteem
- › Biodiversiteit versterken hangt af van doelsoorten en bijbehorend leefgebied (foerageren, rusten, broeden), zie leefgebieden in agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Nu in het GLB-NSP

- > 1^e pijler, 100% EU-middelen
  - Conditionaliteit – goede landbouw en milieuconditie
  - Ecoregelingen
- > 2^e pijler, deels EU- en deels nationale middelen (ca. 50%)
  - ANLb-stelsel, verbrede agromilieuklimaatmaatregelen
  - Samenwerken – fiche 20.000 ha veenweide en 40.000 ha overgangszone N2000 gebieden
  - Overige maatregelen als kennisdelen, investeringen (productief en niet-productief)

Samenwerkingsfiche 40.000 ha overgangsgebieden N2000

- > Zowel samenwerkingskosten als uitrol van maatregelen (beheervergoedingen en evt. niet-productieve investeringen)
- > Denk aan GLB-pilots, getrokken door collectieven agrarisch natuurbeheer, maar meer op uitrol van maatregelen gericht dan op onderzoek
- > Samenwerkingsverband dient aanvraag in, bij voorkeur voor een samenhangend gebied, bijv. 1.000 ha.
- > Coördineert maken van gebiedsplan, bedrijfsplannen, coördinatie van uitrol van maatregelen
- > Denk aan vergoeding voor gewasderving bij extensivering, extra weidegang en andere mestsoorten, maar kan ook denken aan niet-productief kruidenrijk grasland en bloemrijke akkerranden.

Prognose via AERIUS

- > In AERIUS is ook te berekenen wat het effect van maatregelen is die op percelen worden genomen, zoals meer dan 3.000 uur weidegang per jaar en niet meer bemesten dan voor 1,5 GVE/ha.
- > In de ecoregelingen zit een vergoeding van 576 euro/ha voor 1,5 GVE/ha/bedrijf en 100 euro/ha voor 3.000 uur weidegang per jaar.
- > Als dit in de eerste 500 m zone rond stikstofgevoelige N2000 gebieden wordt gedaan, is het effect het hoogst op verlaging van de depositie.
- > Bij kruidenrijk grasland of bloemrijke akkerrand is de hoeveelheid bemesting ook drastisch verminderd. Effect is mogelijk ook in AERIUS uit te rekenen.

Samenwerkingsfiche nu inrichten

- > Welke kansen ziet u in deze gebiedsgerichte aanpak?
- > Kunnen collectieven agrarisch natuurbeheer hier een belangrijke rol vervullen?
- > Welke instrumenten heeft u dan nodig in de instrumentenkoffer voor de gebieden?

